

ВИКОРИСТАННЯ BBC ПОДКАСТІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІЮВАННІ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

USE OF BBC PODCASTS IN DEVELOPING ENGLISH LISTENING COMPETENCE IN SECONDARY SCHOOL STUDENTS

У статті висвітлено питання формування англомовної компетентності в аудіюванні в учнів основної школи з використанням BBC подкастів. Проаналізовано сутність поняття «англомовна компетентність в аудіюванні». На основі аналізу наукової літератури окреслено основні характеристики англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи та визначено послідовність дій викладача в процесі організації цього виду навчання. Особлива увага приділяється практичним аспектам формування англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи на уроках з англійської мови. Автором визначено етапи формування англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи, а саме: дотекстовий, текстовий, післятекстовий. На першому етапі учень готується до прослуховування за допомогою завдань на антиципацію. Це необхідно для того, щоб викликати інтерес, сфокусувати на темі та актуалізувати лексику перед прослуховуванням. Другий етап необхідний для зняття труднощів під час аудіювання, загострення уваги на особливо важливих моментах з метою отримання необхідної інформації. Заключний етап проводиться з метою обговорення, узагальнення прослуханої інформації, перекладення отриманих знань на власний досвід. Представлено практичну ілюстрацію кожного етапу в процесі формування англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи з використанням BBC подкастів, конкретизовано навчальні стратегії, які набувають цілеспрямованого розвитку на кожному етапі на уроках з англійської мови. BBC подкасти автор вважає дієвим засобом оптимізації формування англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи.

Ключові слова: англомовна компетентність в аудіюванні, учні основної школи, іноземна комунікативна компетентність,

автентичні матеріали, BBC подкасти, урок англійської мови.

The article deals with the development of English listening competence in secondary school students through the use of BBC podcasts. The concept of "English listening competence" is analyzed, and based on a review of scientific literature, the key characteristics of listening competence in secondary school students are outlined. The article also defines the step-by-step approach teachers should take when organizing listening activities.

Particular attention is given to the practical aspects of developing students' listening skills during English lessons. The author identifies three stages in the process of forming English listening competence: pre-listening, while-listening, and post-listening. Pre-listening stage: Students prepare for listening through anticipation tasks. These tasks are designed to generate interest, focus attention on the topic, and activate relevant vocabulary before the listening activity. While-listening stage: This phase helps students overcome difficulties in comprehension, guiding their attention toward key aspects to extract essential information. Post-listening stage: The final phase involves discussion, summarization, and personal application of the information, allowing students to relate the content to their own experiences.

The article provides a practical illustration of each stage in developing English listening competence using BBC podcasts. It also specifies the learning strategies that are systematically developed at each stage in English lessons. The author considers BBC podcasts an effective tool for optimizing the formation of listening competence in secondary school students.

Key words: English listening competence, secondary school students, foreign language communicative competence, authentic materials, BBC podcasts, English lesson.

УДК 378:37.011.3:316.61

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/81.1.25>

Григор'єва Т.Ю.,
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри міжкультурної
комунікації та іноземної освіти
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Постановка проблеми у загальному вигляді.

У XXI столітті кількість різноманітних ресурсів та матеріалів для вивчення іноземних мов досягла такого рівня, що є можливість вибору оптимального шляху в залежності від мети, підготовки та етапу навчання. Вивчення іноземної мови неможливе без освоєння такого виду мовленнєвої діяльності, як аудіювання.

Особливого значення в умовах інформатизації лінгвістичної освіти набуває регулярне використання нових інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні іноземної мови.

Для формування та вдосконалення навичок сприйняття іноземного мовлення на слух необхідні якісні навчальні аудіоматеріали. До них відносяться: подкасти, аудіокниги, іноземні

радіопередачі, радіовистави, аудіопосібники і т. д. Інтернет-ресурси можуть зацікавити учнів, оскільки містять матеріали з різних галузей знань. Це дозволяє зробити заняття з іноземної мови більш змістовним та захоплюючим. Водночас такі ресурси надають учням свободу творчості та розвивають їх самостійність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблемою формування компетентності в аудіюванні займаються такі науковці, як О.Б. Бігич, С.В. Гапонова, І.А. Круківська, І.П. Лисовець, С.Ю. Ніколаєва і О.П. Петрашук, А.Г. Неділько та інші. Спираючись на досвід і дослідження вчених можна сказати, що аудіювання – це активний процес, при якому відбувається важка робота, яка підсилює психічні та розумові процеси, отримана

інформація сприймається у вигляді звуку, відбувається її переробка і порівняння зі зразком, який зберігається в довготривалій пам'яті учнів, має місце впізнавання і розуміння думки [1, с. 19-30].

Науковими засадами стали програми з іноземної мови основної школи, Державний стандарт, Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)) та Концепція нової української школи.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз науково-методичної літератури показав, що при навчанні іноземних мов основною метою є формування та розвиток комунікативної культури школярів, а також підготовка до практичного оволодіння іноземною мовою. Виходячи з усього перерахованого вище, можна зробити висновок, що тема нашого дослідження, що стосується проблеми формування навичок аудіювання в учнів під час навчання іноземної мови, дуже важлива і актуальна в даний час.

Мета – висвітлення ролі компетентності в англомовному аудіюванні учнів основної школи, важливості застосування BBC подкастів в навчанні, що дозволяє кожному учню працювати в комфортних для нього умовах і є важливим для досягнення високих результатів.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день аудіювання займає важливе місце серед інших видів мовленнєвої діяльності, що використовуються на уроках іноземної мови, оскільки його провідною метою є формування та подальше вдосконалення оволодіння іншомовною усною комунікацією.

Слід підкреслити, що аудіювання є найважчим видом мовленнєвої діяльності, воно викликає труднощі у розумінні аудіотексту і в подальшому використанні почутої інформації.

У повсякденному спілкуванні нам доводиться більше слухати, в такому випадку, наскільки чітко ми засвоїмо отриману нами інформацію, настільки продуктивно ми зможемо нею скористатися. Компетентність в аудіюванні (КА) є здатністю слухати й розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів в умовах прямого й опосередкованого спілкування. До прямого аудіювання відносять діалогічне спілкування в реальній ситуації, до опосередкованого – теле- й радіомовлення [5, с. 11].

Одна із головних цілей навчання – навчити учнів сприймати мовлення і мову як звук. Ми часто виконуємо і інші дії, крім сприйняття мови: говоримо, пишемо, спостерігаємо тощо. Однак, для того, щоб правильно діяти в тій чи іншій ситуації, нам потрібно розуміти те, що ми чуємо.

Аудіювання взаємопов'язане і з іншими різновидами мовленнєвої діяльності (письмом, говорінням, читанням). На переробку даних тексту і на сприйняття орієнтовані аудіювання і читання, цим

пояснюється сукупність мовних механізмів, які обслуговують рецептивні види мовленнєвої діяльності. Усне мовлення зумовлене двома сторонами єдиного явища, а це аудіювання і говоріння.

Формування мовного і мовленнєвого досвіду по окремоті нереально. При роботі з аудіотекстом одночасно відпрацьовуються лексичні, фонетичні та граматичні навички. Навички говоріння і письма розвиваються завдяки роботі з аудіотекстом. Засобом навчання в даному випадку є аудіювання. Провести чіткий кордон в цьому випадку дуже нелегко.

Аудіюванню як виду мовленнєвої діяльності характерні такі особливості:

1. Сприйняття мови на слух за характером мовного спілкування так, як і говоріння, відноситься до видів мовленнєвої діяльності, які реалізують безпосередньо усне спілкування (також передача інформації можлива технічними пристроями).

2. В процесі спілкування аудіювання вважається досить швидким видом мовленнєвої діяльності, так, як і читання.

3. Аудіювання на відміну від говоріння і письма за спрямованістю прийому і видачі інформації вважається рецептивним видом вербальної (мовленнєвої) діяльності.

4. Головна модель протікання аудіювання – внутрішня. Базовими механізмами аудіювання є такі психічні процеси: сприйняття на слух, утримання в пам'яті, уваги, антиципація, впізнавання і порівняння мовних засобів, їх розпізнавання, угруповання, висновок, тобто відтворення чужої думки, а також природна і адекватна на неї реакція. Таким чином об'єктом аудіювання є стороння (чужа) думка, зашифрована в тексті і яка підлягає розрізненню.

5. Результатом аудіювання вважається висновок, а підсумком – розуміння сприйнятої інформації і відповідна на неї реакція. Можливо словесно зреагувати на почуте, прийняти сприйняту інформацію і залишити її в пам'яті до тих пір, поки вона не буде потрібною [3, с. 43-46].

Аудіювання являє собою перцептивну (здійснюється сприйняття, рецепція, перцепція), розумову (виконання пов'язане з основними розумовими операціями: аналізом, синтезом, індукцією, дедукцією, порівнянням, абстрагуванням, конкретизацією та ін.), мнемонічну (має місце виділення і засвоєння інформативних ознак, формування образу, впізнавання, впізнання в результаті зворнення з еталоном, що зберігається в пам'яті) діяльність [2, с. 218].

Основною труднощію засвоєння іноземної мови вважається вироблення здібностей і вмінь аудіювання та говоріння. Говорінню без аудіювання навчитися ніяк неможливо. Говоріння та аудіювання спільно утворюють усне спілкування. Аудіювання вважається не основою комунікації, але воно супроводжує говоріння, повторюючи його. Саморозвиток у вивченні англійської мови

є основним завданням аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.

Останнім часом такі інформаційно-комунікаційні технології як подкасти все частіше використовуються в процесі навчання іноземної мови. Цікава поява самого поняття «подкастинг». Слово podcasting (англ.) зобов'язане своєю появою відомому ведучому каналу MTV Адаму Керрі. Саме він об'єднав два слова: iPod – торгова марка серії портативних мультимедійних програвачів компанії Apple (США) і broadcasting – загальне, широкоформатне мовлення.

За такою логікою, термін «подкастинг» придбав наступне значення: це спосіб поширення звукової або відеоінформації в Інтернеті. Впорядкування файлів називають аудіо блогами або передачами, що викладаються в Мережі у вигляді випусків, які можна легко завантажити на MP3-плеєр і слухати в будь-який зручний для користувача час. Іншими словами, подкаст – це аудіо- або відеофайл, який можна прослухати практично на будь-якому пристрої (комп'ютер, телефон). Аудіофайли є найбільш використовуваними, оскільки мають ряд переваг перед відеоформатом [7].

Відповідно до словника Macmillan [8], подкаст – це мультимедійний файл, який можна завантажити з інтернету і прослухати на аудіо- та відео-програвачах.

Є.Ю. Малушко дає наступне визначення подкасту: «Подкаст – це звуковий або відеофайл, який поширюється безкоштовно через Інтернет для масового прослуховування або перегляду» [4, с. 24-27].

Подкастинг має ряд переваг перед традиційними формами освіти. Ця технологія дозволяє прослуховувати або переглядати освітні матеріали в будь-якому місці і в будь-який час, не обмежуючись заняттями в аудиторії і розподіляючи час навчання до ваших потреб. Подкасти можна прослуховувати необмежену кількість разів, цілком або частинами.

Прослуховування подкастів є досить ефективним засобом для розвитку навичок аудіювання, «говоріння» англійською мовою і поповнення словникового запасу.

Освітні подкасти забезпечують рішення деяких значущих методичних завдань, серед них: розвиток аудитивних навичок і вмінь розуміння іноземної мови на слух; розширення і збагачення лексичного словника; формування і вдосконалення граматичних навичок; розвиток умінь говоріння та писемного мовлення [5].

Подкасти надають учням прекрасну можливість слухати актуальні сучасні автентичні тексти різних жанрів на будь-яку цікаву для учнів тему в різноманітному виконанні (акцент, тембр, ритм, швидкість мови мовця) [9].

Існує велика кількість подкастів для вивчення англійської мови, які озвучуються носієм даної мови або вчителем з багаторічним стажем роботи.

Цікаві подкасти для тих, хто вивчає англійську мову надає Всесвітня служба новин Бі-Бі-Сі (www.bbc.co.uk/radio/podcasts/). Подкасти можуть виступати не тільки як засіб для розвитку умінь аудіювання, але і як інструмент вдосконалення навичок говоріння.

Перевага BBC Learning English Podcast полягає в тому, що тривалість складає всього 6 хвилин та вони легко сприймаються на слух (виразна мова, середній темп). Незважаючи на те, що в аудіозаписах використовується досить складна лексика, до кожного подкасту додається транскрипт. Якщо виникає складність сприйняття на слух, текст може бути перед очима [10].

При роботі з подкастом в навчальному процесі доводиться враховувати специфіку аудіювання як складного виду мовленнєвої діяльності. У першу чергу, необхідно пам'ятати, що в основі аудіювання лежить сприйняття і розуміння усного мовлення на слух в момент його породження.

Основними психічними новоутвореннями у середньому шкільному віці є перехід до формально-логічних розумових операцій, вибіркового та цілеспрямованого характеру сприйняття, здатність до логічної пам'яті, теоретичне дискурсивне мислення. Значною особливістю мислення підлітка є його критичність. У дитини, яка завжди і з усім погоджувалась, з'являється своя думка, яку він намагається демонструвати якнайчастіше, таким чином заявляючи про себе. Діти в цей період схильні до суперечок і заперечень, сліпе дотримання авторитету дорослого зводиться часто до нуля, батьки дивуються і вважають, що їхня слухняна дитина піддається чужому впливу і в сім'ях настає час кризової ситуації – «верхи» не можуть, а «низи» не хочуть мислити і поводитись по-старому.

Дослідження внутрішнього світу підлітків показують, що однією з найголовніших моральних проблем середнього шкільного віку є неузгодженість переконань, моральних ідей та понять з вчинками, діями, поведінкою. Система оціночних суджень, моральних ідеалів є нестійкою. Проблеми життєвого плану, сімейні проблеми, вплив друзів можуть викликати у дітей великі складнощі у розвитку та становленні. Робота батьків має бути спрямованою на формування морального досвіду, розвиток системи справедливих оціночних суджень.

Отже, у дітей середнього шкільного віку продовжується розвиток теоретичного мислення, розвиваються творчі здібності та коло їх інтересів. Дітям цього віку характерна різка зміна настроїв та підвищена збудливість. У цей період у них формується своя «Я-концепція», їм хочеться довести

свою значимість і відчуті визнання цінності своєї особистості з боку друзів і дорослих.

Наведемо комплекс вправ для навчання аудіюванню учнів основної школи засобами BBC подкастів на прикладі вивчення тем **“Health and Fitness”, “Shopping”**.

Тема: Health and Fitness

Мета уроку: ознайомити учнів з новими лексичними одиницями нової теми; задіяти учнів в обговоренні проблемних питань по темі; розвивати навички аудіювання з повним розумінням прослуханого.

Учні пропонується прослухати BBC подкаст на тему “Do adults exercise enough?”

<https://www.youtube.com/watch?v=iKzpnVWdZ70>

Pre-listening stage

На етапі «до прослуховування» вчитель організовує бесіду з метою антиципації учнів, введення їх в тему заняття.

Завдання 1: Answer the questions

1. Do you do exercises to stay healthy?
2. Why is exercise so important?
3. What are the advantages of doing exercises?
4. What kinds of exercises can people do in order not to spend money on the gym?
5. Why do many people not exercise?
6. Do you think it's easy or difficult to find time to exercise during a day?
7. Do you think people who exercise are happier than those who don't?

Завдання 2: Look at the title of the text. What do you think this text will be about?

While-listening stage

На даному етапі вчитель перевіряє розуміння учнями прослуханого тексту.

Вправа 1 – Заповни пропуски

Завдання: Listen to the audio and put the words from the box into the sentences.

Хід виконання: у даній вправі учням запропоновані речення з тексту, в яких пропущені певні слова, а також додається табличка зі словами. Учні повинні вставити слова з таблички в пропуски в реченнях.

walk	diabetes	saunter	illnesses	incrementally
cancer	catching	vigorous	getting	brisk
				sedentary

1. _____ means to walk slowly.
2. To get some _____ exercise, you need to get out and about – round the park at a brisk pace...
3. _____ means quick and energetic – the opposite of sauntering.
4. Exercise also lowers your risk of developing _____ such as heart disease, _____, and _____.
5. I will _____ to meetings instead of _____ a bus, or _____ a taxi or a car – into meetings.
6. _____ means gradually increasing in size.
7. People in all age groups are leading more _____ lifestyles these days.

Вправа 2 – Правда чи Неправда

Завдання: Read the statements and write True (T) or False (F). If the sentence is false, correct it.

Хід виконання: у даній вправі учні повинні визначити, які з наведених нижче тверджень відповідають змісту тексту, а які не відповідають і відповідно позначити їх True (T) чи False (F).

1. 14% of people aged between 40 and 60 do less than ten minutes brisk walking every month. (F, 40%)
2. The word vigorous means “quick and energetic”. (F, it means “using a lot of energy to do something”)
3. Neil does ten thousand steps a day. (T)
4. When you exercise, you stimulate the body's natural repair system. (T)
5. Exercise doesn't lower your risk of developing illnesses. (F, it lowers the risk)
6. Julia Bradbury walks instead of driving or taking the bus. (T)
7. Julia Bradbury usually uses the lift. (F, she takes the stairs instead of the lift)

Вправа 3 – З'єднай

Завдання: Match the English words with their Ukrainian equivalents and use them in your own context.

Хід виконання: у даній вправі учням подані слова: у лівій колонці подані англійські слова, у правій – їх українські еквіваленти. Учні повинні з'єднати англійські слова з їх українським перекладом.

1. Saunter	a) сидячий
2. Incrementally	b) жвавий
3. Vigorous	c) прогулюватися
4. Brisk	d) поступово зростаючий
5. Sedentary	e) енергійний

Post-listening stage

На даному етапі учні вчаться використовувати нову почуту лексику та розвивають свої навички говоріння. Учні пропонується прокоментувати твердження з почутого тексту, використовуючи нову лексику.

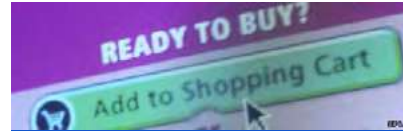
1. Comment on the phrase: “Your body will actually stay younger if you exercise!”. Do you agree with this statement?

Тема: Shopping

Мета уроку: ознайомити учнів з новими лексичними одиницями нової теми; заохотити учнів до обговорення проблемних питань по темі; розвивати навички аудіювання з повним розумінням прослуханого, розвивати навички монологічного та діалогічного мовлення.

Учням пропонується прослухати BBC подкаст на тему "Online shopping"
https://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/general/sixminute/2011/12/111207_6min_english_online_shopping_page.shtml

Pre-listening stage

На етапі «до прослуховування» вчитель організовує бесіду з метою антиципації учнів, введення їх в тему заняття.

Завдання 1. Express your opinion.

Хід виконання: вчитель демонструє думки людей по темі "Shopping" і пропонує учням знайти репліку, яка співпадає з їхньою особистою думкою.

"I am a cost-conscious shopper. I don't waste my money on unnecessary things."

"I don't shop very well...I just see what I need and get it."

"I hate to shop. I consider it one of life's necessary evils, like brussels sprouts and high-heeled shoes."

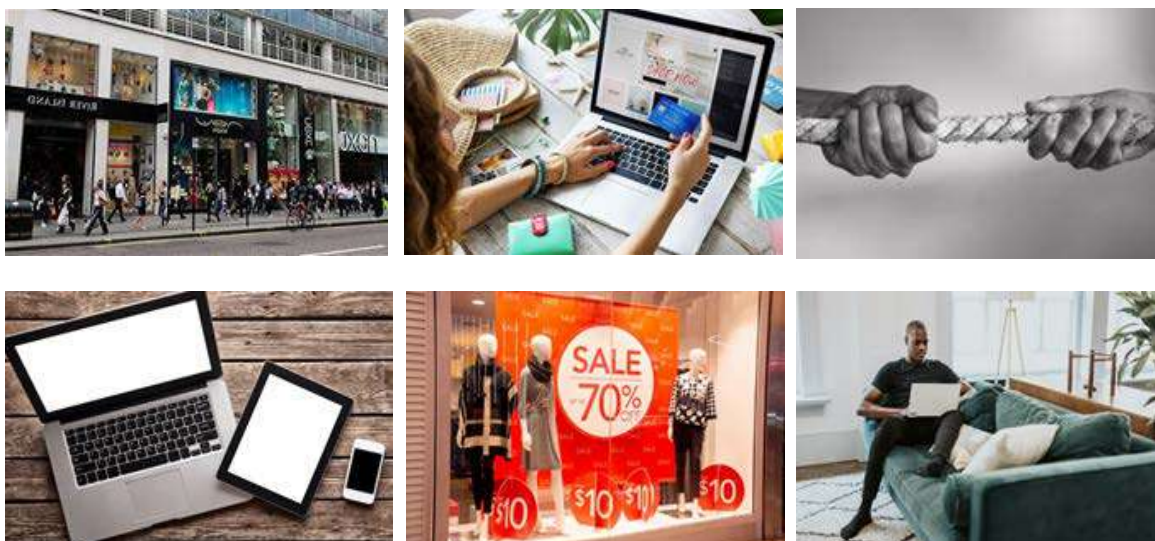

"Shopping is my cardio."

Завдання 2. Look at the pictures and predict what this audio will be about.

Хід виконання: Вчитель пропонує учням картинки, які стосуються аудіо, по яким учні повинні здогадатися про що буде розмова.

While-listening stage

На цьому етапі учні слухають текст, намагаються зрозуміти основний зміст, тему тексту, основні факти.

Завдання 1. Listen to the audio and think of your own heading.

Хід виконання: учні слухають аудіо і пропонують можливі заголовки.

Завдання 2. Choose the correct answer.

Хід виконання: учні слухають аудіо і обирають одну правильну відповідь з трьох запропонованих.

1. The biggest day of the year for doing online shopping is called:

- a) Great Monday
- b) Mega Monday
- c) Mega Sunday

2. The day in America when discounts are offered in shops is called:

- a) Black Monday
- b) Mega Monday
- c) Black Friday

3. How many % of all Christmas shopping will be done over the Internet this year?

- a) 25%
- b) 16%
- c) 35%

4. What does Rob usually use when he shops online?

- a) Smart phone
- b) Tablet
- c) Laptop

5. The advantages of online shopping mentioned by people are:

- a) The choice, staying at home, low prices
- b) The variety, the ease, sitting at home
- c) The choice, saving of time, the ease

6. What is the most popular item that is bought online?

- a) Music
- b) Travel tickets
- c) Books

Завдання 3. Read the statements and write True (T) or False (F). If the sentence is false, correct it.

Хід виконання: у даній вправі учні повинні визначити, які з наведених нижче тверджень відповідають змісту тексту, а які не відповідають і відповідно позначити їх True (T) чи False (F).

1. Mega Monday is also called Cyber Monday. (T)
2. The high street does not suffer losses due to online shopping. (F)
3. Last week's Mega Monday saw an estimated 3,300 purchases every minute. (T)
4. Most of the people will do Christmas shopping online. (F)
5. According to the audio, all people like doing shopping online. (F)
6. People find it easy to do shopping online. (T)

Post-listening stage

1. Завдання 1. Pair up and prepare a conversation. You should be two friends discussing pros and cons of online shopping.

Хід виконання: Учні повинні скласти в парах діалог, в якому вони обговорюють переваги і недоліки покупок онлайн.

2. Завдання 2. Express your point of view on this issue: What is shopping for you: pleasure or hard work?

Хід виконання: Учням пропонується тема для обговорення, стосовно якої вони повинні висловити свою точку зору.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що ВВС подкасти можуть бути ефективним інструментом у формуванні навичок аудіювання у процесі навчання іноземної мови учнів основної школи.

Стаття не вичерпує всіх аспектів проблеми дослідження. Подальшої наукової інтерпретації потребує визначення концептуальних засад цього процесу в окресленому напрямі, розробка технологій та створення відповідного навчально-методичного забезпечення викладання англійської мови закладів вищої освіти, вивчення зарубіжного досвіду його організації.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бігич О.Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. *Іноземні мови*. 2012. № 2 (70). С. 19-30.
2. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ, 2013. 590 с.
3. Давиденко О.В., Пономаренко О.В. (2018) Подкастинг як засіб формування компетентності в англомовному аудіюванні студентів молодших курсів. *ScienceRise: Pedagogical Education*. № 5 (25). С. 43-46.
4. Лукашук А.І., Григор'єва Т.Ю. (2021) Формування англомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи. *Виклики та перспективи іншомовної освіти у XXI столітті* : тези доп. Всеукр. студент. наук. інтернет-конф. Житомир. С. 24-27.
5. Методика навчання іноземних мов і культур: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів /Бігич О.Б. та ін.; за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт. 2013. 590 с.
6. Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment. Companion Volume with new descriptors. – Strasbourg: Council of Europe, 2018. 235 p.
7. Podcasts in higher education: students' and lecturers' perspectives – URL: <http://repository.sdm.unimho.pt/handle/1822/10080>
8. Salmon G., Edirisingha G. (2008). Podcasting for Learning in Universities. Maidenhead, England: Open University Press. 248 p.
9. Scutter, S., Stupans I., Sawyer T., King S. (2010) How Do Students Use Podcasts to Support Learning? *Australasian Journal of Educational Technology*. № 3. P. 180-189.
10. Stanley G. Podcasting for ELT. Barcelona : British Council, 2005. 100 p.